

ЕДНО МАЛКО ОБЯСНЕНИЕ КЪМЪ ТРУДЪТЪ НИ.

Съответствуващъ на книгата предговоръ ний не поставихме, а тукъ излагаме по подробно при какви условия сме събрали материала на книгата, какви неприятности сме посрещнали отъ онѣзи именно, отъ които сме очаквали съдѣйствие, какъ сме отпечатали и препечатали първата часть, а най-послѣ съ десетъ-годишното си търпѣние и постоянство надъ какви сплѣшки и препятствия сме преодолели.

Всякой ще остане съгласенъ съ настъ като кажемъ, че ний учимъ за другите държави по обширно отколкото за своето отечество, а въ иѣкои отношения почти и нищо не знаемъ. Въ турско врѣме можехме намѣри оправдателни причини за този великъ грѣхъ, нѣ и сега. Тогава бѣше опасно за единъ българинъ да обиходи, изучи, опише и запознае народа тъ съ отечеството, въ което той живѣе. Слѣдъ освобождението тъзи опасностъ ако и да се премахна, обаче, не се рѣши иѣкой да извѣрши това — колкого трудно, толковъ повечъ важно и необходимо дѣло.

Нѣкои чужденци сѫ обикаляли и доста сѫ писали за нашето отечество, за нашия народъ и трѣба да имъ бѫдемъ признателни особно на г. К. Иречека. Нѣ чужденца, разумѣва се, не може да намѣри този достжѣпъ и това довѣrie предъ българина, не може да вникне въ неговия вътрѣшенъ животъ, а пакъ едни отъ чужденцитѣ и отъ пристрастие, често пхти сѫ писали нѣща съвсѣмъ невѣрни

Ний сме казали въ предговора на първата часть, че Гопчевичъ е посѣялъ сърби: въ Битоля, Дебръ, Кичово, Тетово, Мѣлникъ, Сересъ и другадѣ; че Дянченко е нарѣкъ българетѣ изобщо безнравственни, безчестни, обичали просията, въ църквата съ шапки стояли и цигара пушили;¹⁾ че Каницъ

¹⁾ И ний сами исповѣдваме, че днесъ между българите се намиратъ безнравственни и безчестни хора, обаче, по онова врѣме,